

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Кзз 725/2022

14.07.2022. године

Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Биљане Синановић, председника већа, Радмиле Драгичевић Дичић, Светлане Томић Јокић, Милене Рашић и Мирољуба Томића, чланова већа, са саветником Сањом Живановић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела тешка телесна повреда из члана 121. став 2. у вези става 1. КЗ, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Ивана Ђаловића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Ужицу К 182/10 од 23.12.2011. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 1859/12 од 17.10.2012. године, у седници већа одржаној дана 14.07.2022. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ, као основан, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Ивана Ђаловића, па се **ПРЕИНАЧУЈУ** правноснажне пресуде Вишег суда у Ужицу К 182/10 од 23.12.2011. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 1859/12 од 17.10.2012. године и према окривљеном АА, са личним подацима као у списима предмета, на основу члана 422. тачка 2) ЗКП

ОДБИЈА ОПТУЖБА

Да је:

дана ... 2008. године, у неутврђено време између 15,00 и 16,00 часова, на ..., другог тешко телесно повредио и то тако тешко да је услед тога доведен у опасност живот повређеног, при чему је био способан да схвати значај свога дела и могао да управља својим поступцима, на тај начин што је на паркинг простору испред Меморијалног центра ..., пошто је изашао из аутобуса и мокрио, без икаквог повода и разлога усмеравао млаз мокраће према оштећеном ББ из ..., чувару Меморијалног комплекса, који је пришао паркингу, а потом оштећеном пружио руку да се поздрави, што је он одбио, након чега је оштећеног плунуо у пределу груди и пошао ка њему, док се оштећени измицао уназад, а када му је пришао задао му ударац затвореном шаком – песницом у пределу главе, те је оштећени од силине ударца пао на асфалтну подлогу и задобио тешку телесну повреду услед које је доведен у опасност његов живот, у виду нагњечења поглавине и врата, крвног подлива у левом јагодичном пределу и хроничног излива крви испод тврде мождане опне над десном половином мозга (субдурални хематом) са последичном слабошћу леве стране тела, а био је свестан свога дела, нашта је и пристао и био свестан да је дело забрањено,

- чиме би извршио кривично дело тешка телесна повреда из члана 121. став 2. У вези става 1. КЗ.

Трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

На основу члана 258. став 3. ЗКП оштећени ББ се ради остваривања имовинскоправног захтева упућује на парнични поступак.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Ужицу К 182/10 од 23.12.2011. године окривљени АА оглашен је кривим због кривичног дела тешка телесна повреда из члана 121. став 2. у вези става 1. КЗ за које је осуђен на казну затвора у трајању од 1 (једне) године и 6 (шест) месеци. Окривљени је обавезан да плати трошкове кривичног поступка ближе одређене у изреци пресуде, а оштећени ББ је ради оставривања имовинскоправног захтева упућен на парнични поступак.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 1859/12 од 17.10.2012. године делимичним усвајањем жалбе бранилаца окривљеног АА, преиначена је пресуда Вишег суда у Ужицу К 182/10 од 23.12.2011. године, само у делу одлуке о казни, тако што је Апелациони суд у Крагујевцу окривљеног АА, за кривично дело тешка телесна повреда из члана 121. став 2. у вези става 1. КЗ, за које је оглашен кривим изреком првостепене пресуде, осудио на казну затвора у трајању од 1 (једне) године, док је у осталом жалбу бранилаца окривљеног одбио као неосновану и првостепену пресуду у непреиначеном делу потврдио.

По представци окривљеног АА, Европски суд за људска права дана 01.03.2022. године, донео одлуку којом је утврдио да је дошло до повреде члана 4. став 1. Протокола број 7 уз Конвенцију.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА, адвокат Иван Ћаловић, у смислу члана 485. став 1. тачка 3) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости и преиначи у целини побијане пресуде тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе да је извршио кривично дело из члана 121. став 2. у вези става 1. КЗ или укине у целини побијане пресуде и предмет врати на поновно одлучивање уз наредбу да се нови поступак одржи пред потпуно измењеним већем.

Врховни касациони суд је примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, доставио Републичком јавном тужиоцу, у складу са одредбом члана 488. став 1. КЗ и у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет те је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Ивана Ћаловића, је основан.

Основано се захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Ивана Ђаловића, указује да је доношењем побијаних пресуда, којима је окривљени оглашен кривим због кривичног дела тешка телесна повреда из члана 121. став 2. у вези става 1. КЗ, учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП јер је повређено начело „ne bis in idem”. Ово због тога што је окривљени АА, решењем Органа за прекршаје у Ужицу Уп 3327/08 од 14.12.2009. године оглашен одговорним за прекршај из члана 6. став 3. Закона о јавном реду и миру и кажњен новчаном казном у износу од 17.000,00 динара, да би након правноснажности наведене одлуке, због истог догађаја од ...2008. године, који је извршен према истом лицу, у исто време и на истом месту, оптужен и осуђен због извршења кривичног дела тешка телесна повреда из члана 121. став 2. у вези става 1. КЗ, из ког разлога је пресудом Европског суда за људска права у предмету АА против Србије, од 1. марта 2022. године (број представке 30009/15) утврђено да је дошло до повреде члана 4. став 1. Протокола број 7. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода.

Одредбом члана 4. став 1. Протокола број 7 уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода прописано је да се никоме не сме поново судити, нити се може поново казнити у кривичном поступку у надлежности исте државе за дело због кога је већ био правноснажно ослобођен или осуђен у складу са законом и кривичним поступком те државе.

Одредбом члана 34. став 4. Устава Републике Србије прописано је да нико не може бити гођен ни кажњен за кривично дело за које је правноснажном пресудом ослобођен или осуђен или за које је оптужба правноснажно одбијена или поступак правноснажно обустављен, нити судска одлука може бити измењена на штету окривљеног у поступку по ванредном правном леку, а којим забранама подлеже и вођење поступка за неко друго кажњиво дело.

Одредбом члана 4. став 1. ЗКП прописана је забрана поновног суђења у истој ствари, односно забрана гођења лица за кривично дело за које је одлуком суда правноснажно ослобођен или осуђен или за које је оптужба правноснажно одбијена или је поступак правноснажно обустављен.

Из цитираних одредби јасно произилази да је забрањено кривично гођење или суђење за кажњиво дело, уколико оно произилази из истих чињеница или чињеница које су у битном исте, а које су предмет дела које је већ правноснажно пресуђено.

Европски суд за људска права је кроз одлуку Великог већа у предмету *Zolotukhin v. Russia* од 10.02.2009. године (број представке 14939/03) стао на становиште да су чињенице једини критеријум за оцену истоветности дела и да је метод примене чињеница као критеријума, у односу на метод правне квалификације, сигурнији за појединца, а и у пресудама Марести против Хрватске од 25.06.2009. године (број представке 55759/07) и Муслија против Босне и Херцеговине од 14.01.2014. године (број представке 32042/11), је примењиван чињенично утемељени приступ за разлику од приступа утемељеног на идентитету правних квалификација дела или идентитету заштићених добара.

Из списка предмета произилази да су правноснажним решењем Органа за прекршаје у Ужицу Уп 3327/08 од 14.12.2009. године, окривљени АА и ВВ, оглашени

одговорнима због тога што су „Дана ...2008. године око 15,30 часова, код музеја на ..., непристојиним, дрским и безобзирним понашањем, а окривљени АА и насиљем према другом, реметили јавни ред и мир и угрозили душевни и физички интегритет оштећеног ББ, тако што су изашли из минибуса рег.бр. ... који је возио навијаче ФК „Слобода“ у ... и на поменутом месту испред улаза у меморијални центар почели да врше нужду. Оштећени ББ, који ради као чувар музеја, је изашао да види шта се дешава, а тада се АА окренуо и држећи полни орган усмерио млаз мокраће ка њему. Када је завршио малу нужду, АА је пружио руку ББ да се рукују, а он му је на то одговорио „шта ми сад пружаш руку кад си мокрио“ и тада је АА замахуно песницом у намери да удари оштећеног који је избегао ударац и почео да се измиче уназад, а онда га је АА ударио у пределу леве стране лице од ког ударца је ББ пао, а затим је пришао ВВ који га је полио пивом, а касније га гађао дволитарском пластичном пивском флашом али га није погодио, а ББ је узео металне виле које су се налазиле на улазу у музеј па су окривљени видећи то побегли у аутобус“, чиме је окривљени АА извршио прекршај из члана 6. став 3. Закона о јавном реду и миру за који је кажњен новчаном казном у износу од 17.000,00 динара.

Из описа радње кривичног дела тешка телесна повреда из члана 121. став 2. у вези став 1. 33. КЗ, које је окривљеном АА стављено на терет, датом у чињеничном опису дела у изреци побијане првостепене пресуде којом је окривљени оглашени кривим за наведено дело, између осталог, произлази да је окривљени „дана ... 2008. године, у неутврђено време између 15,00 и 16,00 часова, на ..., другог тешко телесно повредио и то тако тешко да је услед тога доведен у опасност живот повређеног, при чему је био способан да схвати значај свога дела и могао да управља својим поступцима, на тај начин што је на паркинг простору испред Меморијалног центра ..., пошто је изашао из аутобуса и мокрио, без икаквог повода и разлога усмеравао млаз мокраће према оштећеном ББ из ..., чувару Меморијалног комплекса, који је пришао паркингу, а потом оштећеном пружио руку да се поздраве, што је он одбио, након чега је оштећеног плунуо у пределу груди и пошао ка њему, док се оштећени измицао уназад, а када му је пришао задао му ударац затвореном шаком – песницом у пределу главе, те је оштећени од силине ударца пао на асфалтну подлогу и задобио тешку телесну повреду услед које је доведен у опасност његов живот, у виду нагњечења поглавине и врата, крвног подлива у левом јагодичном пределу и хроничног излива крви испод тврде мождане опне над десном половином мозга (субдурални хематом) са последичном слабошћу леве стране тела, а био је свестан свога дела, нашта је и пристао и био свестан да је дело забрањено“.

Из наведеног произлази да је чињенични опис кривичног дела тешка телесна повреда из члана 121. став 2. у вези става 1. КЗ односи на истог окривљеног - АА, на исти животни догађај који се одиграо у истом временском и просторном оквиру, као и на исту радњу окривљеног која је предузета према истом лицу односно оштећеном ББ, поводом чега су вођена два одвојена поступка и то прекршајни поступак у којем је решењем Уп 3327/08 од 14.12.2009. године, које је правноснажно 02.01.2010. године, окривљени АА оглашен одговорним и кажњен због прекршаја из члана 6. став 3. Закона о јавном реду и миру, а након тога и кривични поступак који је покренут оптужницом Вишег јавног тужиоца у Ужицу Кт 46/10 од 03.08.2010. године.

Врховни касациони суд налази да чињенице које су обухваћене изреком решења Органа за прекршаје у Ужицу Уп 3327/08 од 14.12.2009. године, у суштини битно исте, у односу на чињенице које су обухваћене изреком правноснажне пресуде Вишег суда у

Ужицу К 182/10 од 23.12.2011. године, која је у погледу одлуке о казни преиначена пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 1859/12 од 17.10.2012. године.

Обзиром да се чињенични опис наведеног прекршаја односи на истог окривљеног, на исти животни догађај који се одиграо у исто време, на истом месту и са истом инкриминисаном радњом окривљеног, то је, по оцени овог суда, у конкретном случају, правноснажно окончање прекршајног поступка према окривљеном АА, представљало трајну сметњу за његово кривично гоњење због кривичног дела тешка телесна повреда из члана 121. став 2. у вези става 1. КЗ, јер је реч о правноснажно пресуђеној ствари, о чему су и првостепени и другостепени суд имали сазнања.

Погрешан је, према томе, закључак нижестепених судова да се у конкретном случају не ради о правноснажно пресуђеној ствари. Околност да чињенични опис прекршаја не садржи опис да је окривљени АА оштећеном ББ нанео било какву, па ни тешку телесну повреду опасну по живот, што другостепени суд, између осталог, наводи у својој пресуди Кж1 1859/12, није од утицаја и суштински не мења истоветан опис догађаја у оба поступка вођена према окривљеном, а који је услед просторног, временског и садржајног јединства, у овом конкретном случају, оцењен као исто дело. Наиме, и прекршајни и кривични поступак се односи на физички напад оптуженог на оштећеног који је услед ударца песницом у главу пао на асфалт, односно напад се десио истог дана, у исто време и на истом месту.

Сходно наведеном, нижестепени судови су били дужни да, правилном применом закона, према окривљеном АА на основу члана 422. тачка 2) ЗКП одбију оптужбу за кривично дело тешка телесна повреда из члана 121. став 2. у вези става 1. КЗ па су поступајући супротно томе, побијаним правноснажним пресудама на штету окривљеног учинили битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, односно повреду начела „ne bis in idem“ прописану чланом 4. ЗКП, а на шта се основано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Ивана Ћаловића.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је усвојио захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Ивана Ћаловића, и на основу члана 492. став 1. тачка 2) ЗКП одлучио као у изреци ове пресуде, тако што је отклањајући учињену повреду закона применом члана 422. тачка 2) ЗКП према окривљеном АА одбио оптужбу за кривично дело тешка телесна повреда из члана 121. став 2. у вези става 1. КЗ.

Како је Врховни касациони суд према окривљеном на основу члана 422. тачка 2) ЗКП одбио оптужбу то је сходно одредби члана 265. став 1. ЗКП одлучио о трошковима кривичног поступка, а на основу члана 258. став 3. ЗКП оштећеног ББ упутио да имовинскоправни захтев може остварити у парничном поступку.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 2) ЗКП, донео одлуку као у изреци пресуде.

**Записничар-саветник
Сања Живановић, с.р.**

**Председник већа-судија
Биљана Синановић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**